

Les 1a - Inleiding tot Openbaring

I. Inleiding

A. Die grootste deel van my volwasse akademiese/teologiese lewe het ek die vooronderstelling gehad dat diegene wat die Bybel glo dit "**letterlik**" opneem (en dit is sekerlik waar vir historiese narratief). Dit het egter vir my al hoe meer duidelik geword dat om profesieë, poësie, gelykenisse en apokaliptiese literatuur letterlik op te neem, is om die punt van die geïnspireerde teks te mis. Die skrywer se bedoeling, nie letterlikheid nie, is die sleutel tot 'n behoorlike verstaan van die Bybel. Om die Bybel meer te laat sê (doktrinêre spesifisiteit) is net so gevaarlik en misleidend as om dit so te interpreteer dat dit minder laat sê as wat die oorspronklike, geïnspireerde skrywer bedoel het. Die fokus moet wees op die groter konteks, die historiese opset en die bedoeling wat die skrywer in die teks self en in sy keuse van genre uitgedruk het. Genre is 'n literêre kontrak tussen die skrywer en die leser. Om hierdie leidraad te mis, lei sekerlik tot waninterpretasie!

Die boek Openbaring is sekerlik waar, maar nie historiese narratief nie, nie bedoel om letterlik opgeneem te word nie. Die genre self skree hierdie punt vir ons as ons dit net sal hoor. Dit beteken nie dat dit nie geïnspireer is nie, of nie waar is nie; dit is net figuurlik, kripties, simbolies, metafories en verbeeldingryk.

B. Openbaring is 'n unieke Joodse literêre genre, **apokalipties**. Dit is dikwels in spanningsvolle tye gebruik om die oortuiging uit te druk dat God in beheer van die geskiedenis is en verlossing vir Sy volk sou bring. Hierdie tipe literatuur word gekenmerk deur

1. 'n sterk gevoel van die universele soewereiniteit van God (monoteïsme en determinisme)
2. 'n stryd tussen goed en kwaad, hierdie tyd en die tyd wat kom (dualisme)
3. gebruik van geheime kodewoorde (gewoonlik uit die OT of intertestamentele Joodse apokaliptiese literatuur)
4. gebruik van kleure, getalle, diere, soms diere/mense
5. gebruik van engelebemiddeling deur middel van visioene en drome,
6. fokus hoofsaaklik op die eindtyd (nuwe era)
7. gebruik van 'n vaste stel simbole, nie werklikheid nie, om die eindtydboodskap oor te dra.
8. Enkele voorbeelde van hierdie tipe genre is:
 - a. Ou Testament
 - (1) Jesaja 24–27, 56–66, (2) Esegïel 37–48, (3) Daniël 7–12
 - (4) Joël 2:28–3:21, (5) Sagaria 1–6, 12–14,
 - b. Nuwe Testament
 - (1) Matteus 24, Markus 13, Lukas 21 en 1 Korintiërs 15 (op sekere maniere)
 - (2) 2 Tessalonisense 2 (in die meeste opsigte)
 - (3) Openbaring (hoofstukke 4–22)

C. Hierdie apokaliptiese werke is nooit **mondelings aangebied nie**. Hulle is hoogs gestruktureerde, literêre werke. Die struktuur is deurslaggewend vir 'n behoorlike interpretasie. Deel van die beplande struktuur van die boek Openbaring is die sewe seëls, sewe basuine en sewe bakke. Met elke siklus neem die oordeel toe: seëls, 1/4 vernietiging; trompette, 1/3 vernietiging; bakke, totale vernietiging. Aan die einde van elke siklus vind die Wederkoms van Christus plaas: seëls, 6:12–17; trompette, 11:15–18; bakke, 19:1–21. Dit wys dat die boek nie chronologies opeenvolgend is nie, maar 'n drama in verskeie bedrywe wat dieselfde tydperk in drie progressief gewelddadige OT-oordeelsmotiewe voorsien.

Daar is sewe literêre afdelings plus 'n proloog en 'n epiloog

1. 1:1–8 (proloog)
2. 1:9–3:22
3. 4:1–8:1
4. 8:2–11:19
5. 12:1–14:20
6. 15:1–16:21
7. 17:1–19:21
8. 20:1–22:5

9. 22:6–21 (epiloog)

Dit is duidelik dat die getal "sewe" 'n groot rol speel in die struktuur van die boek soos gesien kan word uit die sewe kerke, sewe seëls, sewe basuine en sewe bakke. Sommige ander voorbeelde van "sewe" is

1. 7 kandelaars, 1:12
2. 7 geeste van God, 1:4; 3:1; 4:5; 5:6
3. 7 sterre, 1:20; 2:1
4. 7 donderslae, 10:3
5. 7 saligsprekinge, 1:3; 14:13; 16:15; 19:9
6. 7 konings, 17:10
7. 7 plaes, 21:9
8. 7 verbindings met diere
 - a. 7 horings ... 7 oë, 5:6
 - b. 7 koppe ... 7 diadems, 12:3; 13:1
 - c. vrou op dier met 7 koppe, 17:3, 7, 9
 - d. vrou wat op 7 berge sit, 17:9

D. Die interpretasie van hierdie boek

In die lig van hermeneutiese divergensie (die verskillende benaderings tot interpretasie) en onvanpaste dogmatisme (die weet-dit-alles-houding), hoe moet 'n tolk te werk gaan?

Eerstens, laat ons erken dat moderne Westerse Christene nie die genre verstaan nie en nie die historiese toespelings erken wat eerste-eeuse Christene dadelik sou verstaan het nie.

Tweedens, laat ons erken dat elke geslag Christene die Openbaring in sy persoonlike historiese omgewing gedwing het en almal was tot dusver verkeerd.

Derdens, laat ons die Bybel lees voordat ons die teologiese sisteme lees. Soek die literêre konteks van elke visie/orakel en stel die sentrale waarheid in een verklarende sin. Die sentrale waarheid sal dieselfde wees vir elke generasie gelowiges terwyl die spesifisiteit van die besonderhede vir slegs die eerste en/of laaste generasie gelowiges relevant mag wees. Die besonderhede kan relevant wees, maar geskiedenis, nie teologie nie, sal hul doel openbaar.

Ten vierde, laat ons onthou dat hierdie boek hoofsaaklik 'n woord van troos en bemoediging tot getrouheid is te midde van die vervolging van gelowiges deur ongelowiges. Hierdie boek is nie bedoel om die nuuskierigheid van elke generasie gelowiges te beantwoord nie, en ook nie 'n gedetailleerde plan van eindtydgebure uit te stippel nie.

Vyfdens, dit is veilig om te bevestig dat gevalle menslike samelewing op 'n botsingskoers is met die koninkryk van God. Dit sal eers blyk dat die wêreld gewen het (soos Golgota), maar wag; God is soewerein, Hy is in beheer van die geskiedenis, van lewe en dood. Sy mense is oorwinnaar in Hom!

Ten spyte van die moeilikheid en dubbelsinnigheid van interpretasie, het hierdie boek 'n boodskap en is dit 'n geïnspireerde woord van God aan Sy mense in elke eeu. Dit is die ekstra moeite werd om hierdie unieke boek te bestudeer. Sy strategiese posisie in die NT-kanon spreek van sy sluitsteenboodskap. In sy kort kommentaar op Openbaring sê Alan Johnson, "Inderdaad, dit kan goed wees dat, met die uitsondering van die Evangelies, die Apokalips die mees diepgaande en roerende lering oor Christelike leerstellings en dissipelskap bevat wat oral in die Heilige Skrif gevind word. Nóg die fanatisme van sommige wat hul aandag op profesie eerder as op Christus gevestig het, nóg die diversiteit van interpreterende standpunte behoort ons te ontmoedig om Christelike waarheid in hierdie wonderlike boek na te streef" (p. 9). Onthou, dit is waarlik die laaste woorde van Jesus aan Sy kerk! Die moderne Kerk durf dit nie ignoreer of verminder nie! Hulle moet gelowiges voorberei vir vervolging en konflik in die lig van God se soewereiniteit (monoteïsme), die werklikheid van die bose (beperkte dualisme), die voortgesette gevolge van die sondeval (menslike rebellie), en God se beloftes om die mensdom te verlos (onvoorwaardelike verbond vgl. 3:15; Eks. 3:16;